

Ενημέρωση δημοσιογράφων για το πλαίσιο του κανονισμού

Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ξυλεία (EUTR) 2013

Ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ξυλεία (EUTR) εντάσσεται στο [σχέδιο δράσης FLEGT](#) (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – Επιβολή της δασικής νομοθεσίας, διακυβέρνηση και εμπόριο) της ΕΕ, το οποίο συμβάλλει στην εξάλειψη της παράνομης υλοτομίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τα δάση του πλανήτη: ένας φυσικός πόρος ζωτικής σημασίας

Ο βιοπορισμός 1,3 δισεκατομμυρίου φτωχών παγκοσμίως εξαρτάται μερικώς ή πλήρως από τα δάση. Εκτός από τη διατήρηση αυτών των κοινοτήτων, τα δάση συνεισφέρουν επίσης στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, στηρίζουν τη βιοποικιλότητα και διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προστασία του περιβάλλοντος, εμποδίζοντας, παραδείγματος χάριν, την ερημοποίηση και τη διάβρωση. Τα δάση είναι επίσης πολύτιμα από οικονομική άποψη, καθώς τα δάση και τα δέντρα προσφέρουν ετησίως εισόδημα τουλάχιστον 180 δισεκατομμυρίων ευρώ μέσω της ξυλείας, των καυσόξυλων και των μη ξυλωδών δασικών προϊόντων.¹

Παράνομη υλοτομία: Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

Η παράνομη υλοτομία –η υλοτομία ξυλείας κατά παράβαση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας υλοτόμησης– έχει δριμυείς **οικονομικές, περιβαλλοντικές** και **κοινωνικές επιπτώσεις** σε κάποια από τα πιο πολύτιμα εναπομείναντα δάση του πλανήτη και τα δισεκατομμύρια ανθρώπων που στηρίζονται σε αυτά.

Οδηγεί σε **απώλεια εσόδων** (που εκτιμάται στα 7 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως), **υπονομεύει** τις προσπάθειες των **νόμιμων φορέων εκμετάλλευσης** και συνδέεται με την **αποψίλωση των δασών**, την **απώλεια βιοποικιλότητας** και την εκπομπή **αερίων του θερμοκηπίου**, καθώς και με **συγκρούσεις** για εδάφη και πόρους, και την **αποδυνάμωση** αυτόχθονων κοινοτήτων.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Το 2011, η ΕΕ συμμετείχε στο 35% (37,8 δισεκατομμύρια ευρώ) του παγκόσμιου εμπορίου πρωτογενών προϊόντων ξυλείας. Είναι δύσκολο να εκτιμηθεί ποιο ποσοστό αυτού του εμπορίου αφορά παράνομα υλοτομημένη ξυλεία, ωστόσο γνωρίζουμε ότι η ΕΕ αποτελεί μια σημαντική εξαγωγική αγορά για χώρες με εξαιρετικά υψηλά επίπεδα παρανομίας και κακής διακυβέρνησης στον δασικό τομέα.

Επιτρέποντας τη διάθεση στην αγορά της ΕΕ ξυλείας και προϊόντων ξυλείας που ενδεχομένως προέρχονται από παράνομες πηγές, θέτουμε σε κίνδυνο τις προσπάθειες καταπολέμησης της παράνομης υλοτομίας από τις χώρες που παράγουν ξυλεία, και ουσιαστικά συντηρούμε την εν λόγω πρακτική.

Η αντίδραση της ΕΕ: το σχέδιο δράσης FLEGT

Η παράνομη υλοτομία συνιστά χρόνιο πρόβλημα, αλλά η σοβαρότητά της αναδείχθηκε μόνο στη δεκαετία του 1990, χάρη σε έρευνες σε χώρες όπως η Καμπότζη και η Ινδονησία. Τέθηκε επί τάπητος σε διακυβερνητικές συζητήσεις το 1998, στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης για τα δάση της ομάδας G8.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, το 2003 η ΕΕ ενέκρινε το [σχέδιο δράσης FLEGT](#) (Forest Law Enforcement, Governance and Trade – Επιβολή της δασικής νομοθεσίας, διακυβέρνηση και εμπόριο). Το σχέδιο προβλέπει μια σειρά μέτρων για τον αποκλεισμό της παράνομης ξυλείας από την αγορά μας, τη βελτίωση της προμήθειας νόμιμης ξυλείας και την αύξηση της ζήτησης προϊόντων ξυλείας που διατίθενται υπεύθυνα. Ο **κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία (EUTR)** και οι [εθελοντικές συμφωνίες εταιρικής σχέσης](#) (ΕΣΕΣ/ΥΡΑ – διμερείς εμπορικές συμφωνίες με χώρες που εξαγωγή ξυλείας, οι οποίες συμβάλλουν στον περιορισμό της διάθεσης παράνομης ξυλείας στην ευρωπαϊκή αγορά) αποτελούν τα δύο θεμελιώδη στοιχεία του σχεδίου δράσης.

1 Πηγή FAO – Forest Resources Assessment (Αξιολόγηση Δασικών Πόρων) 2010

Ο κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία: μια επισκόπηση

Ο [EUTR](#) –κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010– εγκρίθηκε στις 20 Οκτωβρίου 2010 και ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη από τις 3 Μαρτίου 2013. Απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά της ΕΕ παράνομα υλοτομημένες ξυλείας και προϊόντων που προέρχονται από τέτοια ξυλεία. Διαχωρίζει όσους εμπορεύονται ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας σε δύο κατηγορίες – φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους. Η κάθε κατηγορία έχει τις δικές της διακριτές υποχρεώσεις.

Ποιος επηρεάζεται;

Οι μεν φορείς εκμετάλλευσης –που ορίζονται στον κανονισμό ως εκείνοι που διαθέτουν ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας για πρώτη φορά στην αγορά της ΕΕ– πρέπει να εφαρμόσουν ένα σύστημα διαχείρισης κινδύνου ή «[δέουσας επιμέλειας](#)». Οι δε έμποροι –που ορίζονται στον EUTR ως εκείνοι που πραγματοποιούν αγοραπωλησίες ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας τα οποία διατίθενται ήδη στην αγορά της ΕΕ– πρέπει να διατηρούν στοιχεία των προμηθευτών και των πελατών τους, ώστε να είναι δυνατή η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων ξυλείας σε περίπτωση ανάγκης.

Τι καλύπτει ο κανονισμός;

Η νομοθεσία καλύπτει τόσο την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που παράγονται στην ΕΕ, όσο και εκείνα που εισάγονται από το εξωτερικό. Εφαρμόζεται σε ένα ευρύ φάσμα, αλλά όχι και στο σύνολο, της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας. Μπορείτε να βρείτε τον κατάλογο των προϊόντων που καλύπτει ο κανονισμός στο παράρτημα του EUTR.

Παράγωγο δίκαιο

Ο EUTR συμπληρώνεται από δύο άλλες νομοθετικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερέστερα συγκεκριμένα σημεία της νομοθεσίας:

1. Κανονισμός σχετικά με τους κανόνες για την αναγνώριση και την ανάκληση της αναγνώρισης των οργανισμών παρακολούθησης:
[Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 363/2012 της Επιτροπής](#)
2. Κανονισμός για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας:
[Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 607/2012 της Επιτροπής](#)

Εθελοντικές συμφωνίες εταιρικής σχέσης (VPA): μια επισκόπηση

Οι εθελοντικές συμφωνίες εταιρικής σχέσης (VPA) είναι διμερείς εμπορικές συμφωνίες με χώρες που παράγουν ξυλεία. Οι εν λόγω συμφωνίες δίνουν στην ΕΕ τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται στη ζήτηση για νόμιμη ξυλεία, αλλά και να παρέχει τεχνική βοήθεια και ενίσχυση των ικανοτήτων στην κυβέρνηση, τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών της αντισυμβαλλόμενης χώρας. Για χώρες με ισχύουσα VPA με την ΕΕ, μπορούν να εισέλθουν στην αγορά της ΕΕ μόνο ξυλεία και προϊόντα ξυλείας με άδεια FLEGT. Αυτά τα προϊόντα θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τον EUTR.

Μέχρι τον Οκτώβριο του 2012, VPA είχαν υπογράψει η Γκάνα, το Κονγκό, το Καμερούν, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και η Λιβερία, ενώ η Ινδονησία αναμένεται να υπογράψει εντός του 2013. Επιπλέον, βρίσκονταν σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις με τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, την Γκαμπόν, τη Μαλαισία και το Βιετνάμ, ενώ είχαν αρχίσει διαπραγματεύσεις με τη Γουιάνα, την Ονδούρα και το Λάος.